

N:o 4.

Ank. till Riksd. kansli den 5 februari 1900, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående ändring af gällande bestämmelser i afseende å mått och vikt.

Genom proposition, n:o 4, af den 8 december 1899, hvilken af båda kamrarne blifvit till lagutskottet hänvisad, har Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för nämnda dag, föreslagit Riksdagen att antaga följande ändrade bestämmelser i afseende å mått och vikt, nemligen

att längdmått skola omjusteras hvart sjetten år, samt

att vågar skola omjusteras hvart tredje år, dock att precisionsvågar, inrättade för maximibelastning af fem hektogram eller derunder, må vara fritagna från sådan omjustering; skolande i stället sådana vågar, när de nyttjas å apotek, vid apoteksvisitationerna prövas af vederbörande läkare.

Hvad angår det i propositionen framställda förslag till ändring af gällande bestämmelser angående omjustering af längdmått, har utskottet af de till ärendet hörande handlingarne inhemtat, att, enligt sakkunniges mening, det med afseende å den ringa förändring, dessa mått vanligen undergå,

Bih. till Riksd. Prot. 1900. 7 Saml. 2 Häft. (N:is 4 och 5).

är alldeles likgiltigt, huruvida desamma omjusteras hvar femte eller hvar sjettonde år. Vid sådant förhållande och då det onekligen är förenadt med en viss fördel för handlande och andra, som äro underkastade skyldigheten att låta omjustera längdmått, att tiden för den periodiska omjusteringen af dessa så afpassas, att denna kan fullgöras i sammanhang med den föreskrifna omjusteringen af andra mått och vigter — för hvilken senare tiden faststälts till hvar tredje år — har utskottet funnit propositionen i denna del ej föranleda till någon erinran från utskottets sida.

Deremot kan utskottet ej tillstyrka hvad uti propositionen föreslagits om vågars omjustering hvar tredje år.

Först och främst har, så vidt utskottet har sig bekant, ej visat sig något verkligt behof af förändring uti gällande bestämmelser härutinnan, enligt hvilka någon periodisk omjustering ej erfordras, utan skyldigheten att låta verkställa omjustering af vågar inträder först vid erhållen kännedom om vågens origtighet. Polismyndigheten har ju sig ålagdt att hålla tillsyn å efterlefnaden af denna föreskrift, och härtill kommer, att ett användande i handel och rörelse af en medvetet oriktig våg är uti allmänna strafflagen belagdt med ansvar.

Dessutom skulle en periodisk omjustering af vågar ej bereda någon nämnvärd säkerhet för vågarnes riktighet. Mot afsigtligt åstadkommen origtighet hos en våg vore omjusteringen lika litet som den nu före vågens första användning anbefalda justering af någon betydelse, och, hvad anginge felaktigheter, som uppstode utan särskildt förvällande, kunde desamma, om ock i någon mån, dock ej fullständigt genom omjusteringen förekommas. Sannolikheten af sådana felaktigheter blefve, särdeles hvad vidkommer decimal- och andra större vågar, snarare ökad i följd af den transport från omjusteringsstället, som i många fall måste ega rum. Det kunde till och med inträffa, att en våg, som vid omjusteringen befunnes riktig och beträffande hvilken omjustering alltså ej varit erforderlig, just i följd af den med omjusteringen förenade transporten blefve för sitt ändamål otillförlitlig.

Till stöd för bestämmelsen om vågars omjustering hvar tredje år har man visserligen velat göra gällande, att en sådan anordning vore en konsekvens af föreskriften om måtts och vigters omjustering; men utskottet vill betona, att det för allmänheten måste vara vida lättare att kontrollera en vågs riktighet än att bedöma, huruvida mått och vigter motsvara de å dem angifna kvantiteter.

Slutligen vill utskottet fästa uppmärksamheten derå, att ett stadgande om periodisk omjustering af vågar skulle vara egnadt att slappa allmän-

hetens vaksamhet vid vågars användning, invagga i säkerhet rörande vågars rättighet samt sålunda i viss mån motverka det ändamål, man med föreskriften afsåge att ernå: ökad garanti för allmänheten mot origtiga vågars användning i den allmänna rörelsen.

Då härtill kommer, att en föreskrift om periodisk omjustering af vågar skulle åsamka den, som af en dylik föreskrift träffades, afsevärdt besvär och ej ringa kostnader, har utskottet stannat i den mening, att propositionens senare del ej bör vinna Riksdagens godkännande.

Med stöd af det anförda hemställer utskottet alltså:

1:o) att Riksdagen, i anledning af Kongl. Maj:ts ifrågavarande proposition, måtte antaga den ändring i gällande bestämmelser i afseende å mått och vikt, att längdmått skola omjusteras hvarjt sjetten år; samt

2:o) att Kongl. Maj:ts proposition i öfrigt ej måtte vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 5 februari 1900.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Reservation

af herrar *Lundström* och *Almgren*.

Herrar *Berlin* och *Leman* hafva begärt få antecknadt, att de icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.